

TWIN LIFE

2021-26 Nurses' Competence in
Multiple-Birth Family Nursing

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Monikkoperheen elämismaailma Kaksosten vanhemmuudesta, tiedon ja tuen tarpeesta

**Kaksosuustapahtuma
26.8.2023 Seinäjoki**

Kristiina Heinonen, FT, yliopistonlehtori, monikkoperhetutkija
Itä-Suomen yliopisto
Vieraileva tutkija Helsingin yliopisto

Monikkoperhe

- Monikkoperhe on perhe, johon odotetaan tai on syntynyt useampi kuin yksi samanikäinen lapsi.
- Kyseessä on perhe, jossa on kaksoset, kolmoset, jopa neloset.

Kuva: Pixaby 2023

Myytit ja kansanperinteet

- Historian kuvaukset
- Romulus ja Remus
- Länsimaissa A-, B- ja C- lapsi
- Joruba-kansa: Taiwo ja Kehide
- Suomalainen kansanperinne

Elämismaailma, päivittäinen elämä

- Elämismaailman muodostaa ajallisuus, kehollisuus, suhteet toisiin ihmisiin, ympäröivä tila ja materiaalit
- Kaikille ihmisille yhteisiä, eksistentiaalisia
- Ei aikaan, paikkaan tai kulttuuriin sidottuja

Tilastoa (2021)

**Yhteensä syntyi
49 726 lasta.
Monikkostatus
2,6 %
kaikista lapsista.**

**Monisikiöisiä
synnytyksiä 646 (1 303
lasta).
Kaksoset syntyi 635
ja kolmoset 11
perheeseen.**

**Lähes 40 %
kaksosista syntyy
ennenaikaisina
(raskauden kesto alle 37+0
raskausviikkoa tai
enintään 258 vrk)**

**Noin 40 %
kaksosista
painaa
alle 2 500 g ja
9 % alle 1 500g.**

**Kaikista vastasyntyneistä
ennenaikaisesti syntyi
2 912 lasta (5,9 %),
pienipainoisena 4,2 % ja
hyvin pienipainoisena
(alle 1500 g) 330 eli 0,7 %.**

**Kaksosista 46,2 % ja
kolmosista 100 %
tarvitsee
teho- tai valvontaosaston
hoitoa**

Vanhemmuuteen valmistautuminen

- Raskaustieto - vanhemmuuteen valmistautuminen
- Tietoisuus riskiraskaudesta ja synnytyksestä
- Monikkoperhetietoa
- Äitiys- ja lastenneuvolan ja erikoissairaanhoidon palvelut, muut palvelut
- Monikkoperheyhdistys ry

Kuva: Pixaby 2023

Monikkovanhemmuus

- Monikkovanhemmuus on täynnä iloa ja onnea, mutta myös hämmennystä
- Elämän käännekohta
- Kaksoset ovat erityistä ja ihmeellistä myös vanhemmilleen
- Erilaista vanhemmuutta
- Vanhemmat sitoutuneita vanhemmuuteensa
- Perheen tukiverkko merkittävää

Monikkovanhemmuus vanhempien kokemana

Jatkuvaa varuillaan olo

- Kahden lapsen kutsut ja tarpeet
- Päivä- ja yörytmin häviäminen
- Tiedon puute

Jaksamisen varmistaminen

- Lisäkäsiparit
- Lepohetken kaipuu
- Toimeentulo

Jakamisen mahdollisuus

- Läheiset mahdollistajina
- Ammattihenkilöt
- Vertaistuki

(Heinonen, 2013)

Kiintymyssuhde

- Vanhemman ja lapsen välinen kiintymyssuhde
- Kaksosten välinen keskinäinen kiintymyssuhde
- Muodostettava samanaikaisesti
- Vuorovaikutus tärkeää molempien ja yhden lapsen kanssa
- Lapsen yksilöllisyys

Kuva: Pixaby 2023

Kaksosten välinen suhde ja identiteetti

- Westinen (1969) mukaan keskinäinen riippuvuus voi olla niin vahvaa, että kaksonen kokee olevansa täydellinen vain silloin, kun kaksoset ovat yhdessä.
- Leonard (1961) totesi keskinäiseen samaistumiseen vaikuttavan monet tekijät; vanhempien asenteen, lasten fyysisen samankaltaisuuden, yhteisön asenteen ja sosioekonomiset tekijöiden.
- Schave ja Ciriello (1983) erottavat kaksosten välisessä suhteessa ja identiteetin kehityksessä kuusi erilaista voimakkuutta; yksi identiteetti, keskinäinen riippuvuus, jaettu identiteetti, ihannoitu kaksosuus, kilpaileva identiteetti, kuin sisarussuhde.

Kaksosten välinen suhde

- Keskinäinen vuorovaikutus alkaa jo sikiöaikana, jatkuu syntymän jälkeen
- Jaettuja kokemuksia kasvun ja kehityksen aikana
- Keskinäinen riippuvuus
- Kilpailu
- Johtajuus ja alistuvuus - fyysinen, henkinen, sosiaalinen ja puherooli
- Kehityksen vaihteita: uhmaikä, murrosikä

Kaksosten välinen suhde

- Ilmenee kaksosten toiminnassa, luonteenpiirteissä, lapsen terveydessä ja hyvinvoinnissa, vanhempien toiminnassa
- Tietoa tarvitaan kaksosten välisestä suhteesta ja lapsen yksilöllisestä tukemisesta

Omia ja jaettuja kokemuksia

- Tavoite kehittyä ja kasvaa yksilönä
- Mahdollisuus olla minä
- Kaksossuhde tärkeä
- Kyky turvautua kaksospariin elämän vaikeina hetkinä
- Kaksosen välisen suhteen liiallinen riippuvuus ja kiinteys vaikuttavat lapsen terveyteen ja hyvinvointiin

Äitiys- ja lasten neuvolan kätilöt ja terveydenhoitajat

- Työskentely monikkoperheiden kanssa on mukavaa, antoisaa, haasteellista, opettavaista
- Halu vastata monikkoperheiden tarpeisiin neuvolan hoitotyössä
- Monikkoperheosaamista tulee vahvistaa
- Koulutus ja täydennyskoulutus

Kuva: COMBO 2023

Tutkimus ja kehittäminen - yhteistyö

- Monikkoperheestä tarvitaan kokonaisvaltaista tietoa ja ymmärrystä
- Monitieteellinen tutkimus
- Monikkoperheiden hoitotyön kehittäminen
- Monikkoperheiden kuulluksi tulemisen vahvistaminen
- Monikkoperheiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaaminen
- Eritystiedon tarve

Kuva: Pixaby 2023

Mielenkiinnostanne kiittäen!

kristiina.heinonen@uef.fi

Kristiina Heinonen, FT, Monikkoperhetutkija

TWIN LIFE

2021-26 Nurses' Competence in
Multiple-Birth Family Nursing

**International
Society for
Twin Studies**

ICOMBO

INTERNATIONAL COUNCIL OF
Multiple Birth Organisations

**Suomen
Monikkoperheet ry**